

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po 3ti prejemali ali v Gorici na dom posiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Narodni tiskarni, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Podaljšanje vipavske železnice.

III.

Že zadnjič smo kratko omenili, da nimamo Slovenci pričakovati nikake podpore od goriškega mesta in merodajnih goriških činiteljev glede na železniško zvezo goriškega ozemlja z Ljubljano in Kranjskim sploh; nasprotno, iz sedanjih tozadevnih izjav je že razvidno, da se bodo očitno in skrivaj rilo proti našim tozadevnim namenom, da se bodo delale od omenjene strani največje ovire temu našemu stremljenju. V tem oziru smo Slovenci sami na se navezani, in naloga naših in kranjskih poklicanih činiteljev mora biti, da posežejo s krepko roko vmes ter varujejo in branijo naše skupne koristi.

Umevno je, da nastanejo pri razpravljanju takih vprašanj različni načrti in da se zbuja različne želje in namere; umestno bode, ako vse te načrte v poštev jemljemo, jih objektivno razsojamo ter svarimo pred nasprotstvom v obče najboljših in najkoristnejših predlogov radi malenkostnih lokalnih koristij. S svojega stališča moramo označiti ono, kar nam prija in po čemur moramo mi stremiti, prepustit pa Kranjcem, da oni določijo, kar bi najbolje hasnilo njihovim koristim in odgovarjalo njihovim željam.

Gledé zveze Kranjske s Sv. Lucijo je nam goriškim Slovincem v prvi vrsti na tem ležeče, da se doseže zveza z Idrijo, ter stremimo za tem, da se na to stran podaljša proga do Kobarida in vsaj do Bovca. Isto tako nam je na tem ležeče — in koristi dežele zahtevajo to najodločnejše —, da se zveza od Idrije naprej podaljša bodisi do Škofje Loke, kakor že v „Gorici“ omenjeno, bodisi po kaki drugi črti do Ljubljane. Prva misel je posebno v vojaških krogih zelo priljubljena, in s tem bodo morali Kranjci računati; a nam je naposled vse jedno, ali se zveže Idrija z Loko ali pa po kaki drugi črti v Ljubljano, nam je le na tem ležeče — kakor rečeno —, da se zveže.

Kar se tiče vipavske železnice, nas zanima stvar v toliko, da se podaljša železnica tako, da bomo imeli neposredno zvezo z Ljubljano. V tem oziru imamo več načrtov.

Najnovejši je obelodanil „Slovenec“

dne 13. februvarja t. l., ki meri na to, da bi se gradila čisto nova proga od Ljubljane skozi Šiško mimo Kosez in Podutika skozi Čepelje v dobrovsko dolino, od tod mimo Polhovega gradca ob Mali vodi skozi žirovsko dolino do Idrije, in pa preko Godoviča do Ajdovščine.

Ta načrt je nov in žal, da nimamo o njem še nobenih podatkov gledé na dolgost te proge in glede na težkoče v njeni izvršitvi. Vsekako bode treba ozirjati tudi na ta projekt, kajti črta bi odprla prometu čisto nov, produktiven svet in — soditi po dotičnih poročilih — obetala bi lep dobiček. Seveda, ako bi se zvezala ta nova črta skozi Šiško po jedni strani do Idrije in po drugi skoz Godoviča do Ajdovščine, bi prišli v zagato z vrhniško železnico, katero želijo tudi podaljšati in katera že obstoji, česar ne moremo nikakor prezirati.

Rekli smo, da o tem načrtu čez Šiško in Godoviča nimamo nikakih podatkov v tehničnem oziru; drugače je pa s podaljšanjem vipavske železnice do Vrhnike ali pa do Postojne. Na te strani je premeril svet že pred leti po naročilu železniškega ministerstva gospod inženier K. Lukrič, kateri je nedvojbeno dognal, da je jedna ali druga zveza lahko izpeljiva ter tako dokazal, da so Holzerjeve nepremostljive (insormontabili) ovire, katere stoje temu podjetju nasproti, sajnarske in imajo svoj izvor v političnih motivih. Imenovani gospod inženier nam je dal dotične podatke na razpolago, katere hočemo tu objaviti, v kolikor spadajo v okvir tacega članka.

Po njegovem načrtu bi šla železnica od Ajdovščine skozi Vipavo do Št. Vida ter od tod po primernem ovinku zopet preko Gore proti Vipavi v sanoborsko dolino in na Col, Črni vrh, Hoten držico do Logatca ali pa naravnost proti Vrhniki. Ako bi ta zveza ne ugajala, podaljšala bi se železnica lahko do Št. Vida po vipavski dolini in preko Nanosa na Razdrto in od tod do Postojne. Največje težkoče stojé izpeljavi nasproti med Št. Vidom in Colom oziroma Št. Vidom in Razdrtom, toda tudi na teh mestih bi ne znašal po natančnih tehničnih študijah vzpon več nego 25 na tisoč. O težkočah od Cola naprej bodisi do Logatca ali do Vrhnike, o katerih govori g. Holzer, ne ve g. inženier Lukrič ničesa;

pustiti med se. Kar ste vi, bo tudi on enkrat. Njemu se ne boste posmehovali, ter se rogali, pa naj stokrat hoče tako — njegov oče“.

Pek zameži ter pobesi glavo. Njegov upor je bil mahoma zlomljen. Vedel je, da je ženino očitano krivično in bedasto: ali vendar ga je to bolelo. Posebno ga je peklo, da se je delala, kakor bi sina bolj ljubila nego on sam, in da je njej bolj na skrbi njegova blaginja, nego njemu. In vendar je bil oče, ki bi bil dal zanj tudi srce iz prsi, dasi ni imel tako gibčnega jezika, in ni znal tako zgovorno razložiti stvari, kot njegova žena.

„Torej kaj pa bi hoteli, naj bode vaš sin“, vpraša učitelj zamišljen. Videl je namreč, da se ne da potolažiti njen upor proti moževemu obrtu, in da res nikdar ne dopusti, da jej bode sin odgojen samo za pametnega meščana, ki je delaven v svojem krogu in skrbi za svoj napredek, v tem pa tudi za občni blagor. Rad bi bil, da bi bila zagotovljena bodočnost njegovega učenca dobrosrčnega

le na enem mestu bi bil potreben predor, ki ne bi delal pa niti iz tehničnih iz finančnih ozirov posebnih težav.

Po teh preiskavah bi znašala proga med Ljubljano čez Nabrežino do Gorice 166 km, proga Ljubljana-Postojna-Ajdovščina-Gorica 126, proga Ljubljana-Logatec-Col-Ajdovščina-Gorica 117 km, a proga Ljubljana-Vrhnika-Ajdovščina-Gorica le 104 km. Pri drugi zvezi bi bilo dodelati samo še 45 km, pri tretji 53 in pri zadnji 59 km železnice. Prve tri zveze so odvisne povsem ali deloma od južne železnice, zadnja bi bila od nje popolnoma neodvisna. Ta črta bi se dala izdatno skrajšati, ako bi se izpeljala od preko Gore skozi Lokavec do Ceste. Se vé, da bi v tem slučaju izgubila mnogo Ajdovščina, ter bi bila odstranjena gorinja vipavska dolina za zmirom od direktne železniške zveze.

Potemtakem bi znašala zveza med Ljubljano in Gorico čez Vrhniko in Ajdovščino 104 km (oziroma še manj), čez Idrijo in Sv. Lucijo 117 km, čez Jesenice 152 km in čez Nabrežino 166 km; najkrajša bi bila torej prva, kar kaže že prvi pogled na zemljevid.

S tem končujemo za sedaj te razprave.

Dopisi.

Iz goriške okolice. —

Ljubi prijatelj!

Je že minul mesec in dan, da si po svoji „Soči“ izpustil v svet znano notico „poglavje o žepu“ in o nji jako samozvestno zapisani stavek: „Kdorkoli bliže pozna moja podjetja in moje delo, mora mi očitati, da sem doslej vedno le preslabo skrbel za svoj žep“. — Prijatelj moj, ta tvoj stavek je prava kvintesenca, je vrhunec vseh tvojih mnogobrojnih „farbarij“. Takega hinavstva, takega svetohlinstva ni bilo še z lepa čitati. Kdor je prečital ta višek tvoje predrznosti (dovolj, da rabim ta mili izraz!) in pozna tebe in tvoje delovanje od razkola sem in prej, je moral res da v sebi občutiti ono čustvo, ki obvlada človeka, ko ne ve, ali bi se jezil ali smejal. Prijatelj, ali misliš, da žive ljudje z glavo v žaklju? ali misliš, da ljudje nič ne vidijo, nič ne slišijo in vse pozabljajo? ali misliš, da je tvoja „Soča“ jedini javni časnik na Goriškem, in da ti je mogoče z njo zakrivali oči in ušesa in mašiti usta vsem Slovincem na Goriškem? ali misliš, da so

dečka, sanjača, ki je bil sicer nadarjen, pa se vendar ni posebno odlikoval.

„Teda, ko že hočete, naj bode kaj višjega, pa naj bode doktor prava ali pa zdravilstva. Vi gotovo premorete, in ga lahko daste na višje šole v Zlato Prago“.

„Ne, tega nočem, da bi bil doktor“, odreže se gospa Dora ponosno. „To je lep gospod, ki more kot mi čakati ptuje milosti, in služiti vsakemu, kogar je volja. Ali ne veste, kako grdiijo odvetnika in zdravnika, ako ne pomoreta tako, kakor se zahteva in pričakuje od njiju... Ne, ne! tudi to ni nič za mojega Julčka“.

Učitelj se je čudil pekinji. Poznal jo je, da je omejene pameti in bedasto-ponosna: ali da jej tiči v glavi tako neumna častiteljnost, tega bi ne bil pričakoval nikdar.

„Ne upam, da bi uganil: kam mislite“ — reče jej resno, „zato moram pač čakati, da mi poveste sami, kaj naj bode iz vašega sina“.

„No, ker niti vi, niti oče ne ugane, kaj mislim, pa sama hočem na kratko povedati. Ali zdi se mi, da bi vama bilo

goriški Slovenci otroci, ki se dajo pregovarjati s praznimi besedami? ali celó misliš, da ni na svetu, kar ni v tvoji „Soči“? — Ti moj ljubi Bog! Očitaj naj bi kdo tebi, da si „preslabo skrbel za svoj žep“!!! Očitanje je pač karanje zaradi kekega slabega djanja ali zaradi opuščanja kake dolžnosti. Ti misliš najbrže zadnje, toraj opuščanje dolžnosti do žepa. Ta dolžnost je pa bolj nego vsaka druga omejena na eno samo osebo, ali k večjemu na ožji krog obitelji in sorodnikov. Ti pa menda ne pišeš „Soče“ za svojo obitelj in svoje sorodnike, ampak za širjo množico goriškega Slovenceva. In na to množico je bil menda naslovljen tvoj klic po očitanju, da premalo skrbiš za svoj žep. Zda bi pa jaz rad vedel, kaj briga goriške Slovence skrbi za tvoj žep? Ali ima kdo drugi kak dobiček od tega, ali je tvoj žep poln ali prazen? Ali uživa kdo od tvojega žepa kako posebno podporo? — No, le stoj! že vem kaj hočeš reči. Ti odgovarjaš: Jaz plačujem narodni davek, jaz podpiram narodne ustanove itd. Že dobro. In ti si na to ponosen? Ali ne veš, da vse to niti ne doseže tvojih narodnih dolžnosti, da bi niti tisočino ne vrnil narodu od tega, kar si od njega dobil, če bi tudi stokrat več dal, kakor v resnici daš. Če kdo izmed nas le vinar daruje v narodne namene, je že več dal nego ti s stotakom; kajti naš žep nima od narodnosti nič, tvoj pa skoro vse. Prijatelj, le oglej si svojo sedanjo okolico in primerjaj jo z okolico iz bivših časov, ko si pricapljal kot bivši učiteljček v Gorico ter si začel časnikariti! In potem še pobožno zdihuješ in zavijaš oči, kakor da bi v duhu gledal pred seboj na kolenih trume goriških Slovencev, ki ti s povzdignjenimi rokami in skrbnimi pogledi „očitajo, da si doslej vedno le preslabo skrbel za svoj žep!“ — To je že gorostasna tartiferija! Nimam li torej prav, če gori višje trdim, da si dospel s tem do vrhunca vseh dosedanjih „farbarij“? Ali morda je pa vendar le res, kar sem ti v teh dopisih že očitil, namreč, da trpiš na fiksni ideji, da si ti sam personificirana slovenska narodnost na Goriškem in da je le tvoj žep pravi „narodni sklad“? — Naj si bode temu, kakor hoče, „farbanje“ je eno in drugo, in k temu ne more naš klub molčati.

Danes je toraj moja naloga, dokazati, da je tvoja trditev, da preslabo skrbiš za svoj žep, le gola izmiselnost (ti bi rekel: nesramna laž), in da je temveč res, da skrbiš najprej in v prvi vrsti le za svoj žep. Ne misli, prijatelj, da me spravi ta naloga v kako zadrego. O ne! Dokazov imam na izbiro, ali navesti hočem le nekatere, in sicer pred vsem take, katere si napisal sam v preteklih „Sočah“. Seveda so ti dokazi prosti tebi za te bridko orožje; kajti ni hujšega za

moglo priti to že davno na um“, reče gospa se zmagovalnim pogledom in glasom. „Jaz hočem: naj bode moj sin „buholter““.

Oba je pogledata zavzeto in prestrašeno. Nobeden njiju bi se ne bil domislil tega, dasi se je zdelo gospéj, da je to prav naravno.

„Kaj knjigovodja?“ ponovi eden za drugim. Zdelo se je, da ne verujeta svojim ušesom, in pričakujeta, da mora priti kaj drugega iz tega....

„Da, knjigovodja — po vašem“ — ponovi gospa Dora, držeča se prav neznošno-trmasto svoje misli. „Ali se more le časek dvomiti, da so knjigovodje iz tvornice gospoda Müllerja prvi v našem mestu in v vsej okolici? Na njih je vse ležeče, oni vodijo vse; gospod Müller le potrjuje, kar mu nasvetujejo. Kaj bi mogel brez njih? To dobro ve, in tvornični vratar mi je rekel, da jim daje od čistega dobička svoje tvornice neki del, da bodo potem bolj pazili na njegovo korist. Moj Bog! koliko let jih že opazujem in spremljam v svojih mislih. Natanko vem, kdaj gredo iz tvornice domov v svoje krasno

LISTEK.

Svoji k svojim.

Češki: Karolina Světlá.
(Dalje.)

„Prosim te, mož, molči enkrat!“ obregne se gospa nanj. „Vsaj danes me ne srdi, kakor znaš druge krute — ker drugače ne pridemo do lonca. Jaz pravim pa spet, danes me ne uženeš, moj sin ne bo to, kar sem jaz. Ako hočeš biti ti poslednji med poslednjimi, pa meni to ne ugaja. In poskusiti hočem vse, da bo v našem mestu med prvimi ljudmi. On se ne bo uklanjal nikomur, pred nikom se stiskal v kot in tam čepel. Zaklela sem se o pustu na mestnem (plesu) balu. Ali me niso posadili mej krojačice in kovačice? Ali me je pozval kdo drug na ples, nego krojač ali sodar? Nobeden višje gospode ni zaplesal z menoj, a njih gospe so pogledale vselej strani, ko sem jih hotela pozdraviti. Kar zadušile so me te solze, ki sem jih požirala — sramote in muke. In tedaj sem si mislila: „Res, mene ne trpite med seboj, mene prezirate; ali mojega sina pa boste morali

poroča da je oddelek ruskih kozakov trčil na oddelek Japoncev pod vodstvom ruskega majorja. Kozaki so Japonce dobro naklestili ter mnogo njih ujeli. Našli so pri njih mnogo važnih listin.

Japonci si na vso moč prizadevajo, da bi uničili ruske železnice. Tako so hoteli te dni pognati v zrak železniški most čez reko Sungari, a so jih Rusi zalotili ter jih tudi obesili.

Angleški in drugi Rusiji sovražni listi so pisali, da je v Port Arturu vse v nemir, da je tamošnja posadka jako demoralizirana, in da je tam jako slabo prekrbljeno za živež. Vse take vesti bile so popolnoma izmišljene, kar priznavajo danes isti listi poročajoč, da je v Port Arturu vse mirno, in da je tamošnja posadka izvrstno prekrbljena z živežem. Govorilo se je tudi, da se misli ruski namestnik Alasejev preseliti iz Port Artura v Mugden; pa tudi to bilo je izmišljeno.

Rusko junaštvo. Neki dopisnik lista „N. Fr. Presse“ poroča iz Petrograda, da je poizvedel od nekoga, ki je bil navzoč pri bitki v Čimulpo, da so Rusi, nahajajoči se na vojnih ladjah „Korejec“ in „Varja“, podali dokaz obćudovanja vrednega junaštva. Še prej nego je bila napovedana vojska, priplulo je pred Čimulpo 6 japonskih oklopic in 8 torpedov.

Japonski admiral Urin je pozval poveljnike omenjenih dveh ruskih ladij, naj zapuste luko, ker bi jih v nasprotnem slučaju japonske ladje napadle. Poveljniki drugih vojnih ladij, namreč francoske vojne ladje „Pascal“, angleške vojne ladje „Talbot“, italijanske vojne ladje „Elba“ in ameriške vojne ladje „Vichsburg“ so proti taki zahtevi protestirali. Konečno je poveljnik ruske vojne ladje „Varja“ odgovoril, da ne zapusti luke. Dne 9. februarja ob 11. uri predpoludne pa sta ruski ladji vendarle zapustili luko. Vedelo se je, da pričakujejo japonske vojne ladje svoje žrtve na odprtem morju. To junaštvo ruskih mornarjev pa je napravilo globok utis na druge vojne ladje, ki so ostale v luki. Mnogi so jokali, ker so bili gotovi, da gre moštvo, nahajajoče se na dveh ruskih ladjah, v gotovo smrt. Ko sta ruski ladji odpluli, zasvirale so godbe, nahajajoče se na tujih ladjah, rusko himno, dočim so ruski mornarji odgovarjali z navdušenimi „hura“-klici. Komaj sta prišli ruski ladji iz luke, začulo se je strašno grmenje japonskih topov, ki je trajalo skoro do jedne ure popoldne. Odgovarjali so seveda tudi ruski topovi z omenjenih ladij. Ob tem času pa sta se vrnili v luko ladji „Korejec“ in „Varja“, ki sta bili jako hudo poškodovani. Moštvo, kakor častniki, skazali so se kot pravi junaki. Med bombardiranjem je nastal na „Varjagu“ trikrat ogenj. Vsak krat so ga Rusi z nedosegljivo hladnokrvnostjo pogasili. Ta ladja bila je sploh strašno poškodovana. Prestreljeni so ji bili deli pod vodo in nad vodo. Mrtev je ostal grof Nirod in 34 mornarjev, ranjeni pa so bili 3 častniki in 70 mornarjev. Pa tudi Japonci so imeli velike izgube. Hudo sta bili poškodovani dve križarki, jeden uničevalec torpedov pa se je potopil.

Pričakovalo se je v luki novega napada od strani Japoncev. Da bi pa ruski vojni ladji ne prišli v roke Japoncev, so ju Rusi raje sami potopili. Sami pa so se rešili na tuje vojne ladje. Japonski admiral je zahteval, naj bi se mu Rusi izročili, a temu so odločno ugovarjali francoski, italijanski in angleški poveljniki.

Ruski vojni minister Kuropatkin je imenovan za najvišjega vojnega poveljnika v Mandžuriji.

Ruski vojni načrt. Avstrijski vojaški dostojanstvenik poroča: Namen, ki ga Rusi zasledujejo v tej vojni, je, da si ohranijo Mandžurijo in da preprečijo, — da bi Japonska raztegnila svojo moč izven Koreje, in morda da jo ovirajo, da se popolnoma ne polasti tega polotoka, dasi je Rusija mirnim potom hotela priznati Japoncem nadzorstvo nad Korejo.

Kolika je ruska moč v vzh. Aziji, se ne da natanko določiti; to je znano, da se je začetkom leta 1904 nahajalo tam približno 250.000 do 300.000 mož. Zdaj bi jih utegnili biti v vzh. Aziji okoli 380.000 mož, a vsak mesec se jih po sibirski železnici pripelje lahko okrog 110.000 mož. Vsled velike oddaljenosti je mobilizacija čet jako težavna in more le počasi napredovati. Kar pa se jih že nahaja na Vstoku, so razstresene po Mandžuriji, in preteklo bo precej časa, predno bodo zbrane in dospеле v Mukden, v kateri smrti se bodo vršile bitke.

Ruska vojska se bo razvrstila na 600 km dolžine, med Vladivostokom in

Port-Arturom, tako, da se bosta na obeh krilih nahajali ruski utrjeni luki, v katerih so posadke. V Port-Arturu je bilo začetkom februarja 19.000 mož. Rusi delajo na to, da zadenejo ob japonsko vojsko pri Jongpjozgu, ter bi imeli tu zelo ugodno pozicijo.

Rusko ladjejeje iz Port-Artura in Vladivostoka ima nalogo, da se združi z ladjami, ki plovejo iz Sredozemskega morja in ki dojdejo menaa 22. febr. na bojišče.

Domače in razne novice.

Tržaški škof monsgr. dr. Nagl je bil včeraj na obisku premil. našega knezoadškofa v Gorici.

Za „Šolski Dom“ je došlo upravnistvu: Edvard Štrekelj, vikar v Vrtojbi K 8.

Bog povrni!

Pravni čut „Sočanov“. — V zadnji števec „Soče“ čitamo: „V „Prim. L.“ od četrtka smo čitali dolg poziv nekega duhovnika do svojih sobratov, naj se oglašijo vsi tisti duhovniki, katerim „se godi krivica“ pri odmeri osebnih dohodnine, da se postavijo po robu temu potom kakega odvjetnika“. Ni ga, mislimo vsaj mi, pametnega in poštenega človeka, ki bi komu zameril, ako se ustavi po robu krivici ter uporabi vsa postavna sredstva, da pride do svojih pravic. In vendar se „Soča“ po svoji navadi zaganja v duhovne samo zaradi tega, ker hočejo doseči pravico ter se postaviti po robu krivici. — Omenjamo to zadevo svojim čitateljem le mimogrede zato, da jih opozarjamo na pravni čut, kateri vlada v konfučnih glavah „Sočinih“ urednikov.

„Corriere“ se boji za Hubelj. — Tukajšnji „Corriere“, ki sliši večkrat travo rasti, slišal je te dni tudi govorico, da namerava tržaška mestna uprava odkupiti hubljeve izvirke ter jih napeljati v Trst.

Opozarjamo še jedenkrat naše čitatelje na predavanje zdravnika g. dr. Baumgarten, ki se bo vršilo v tukajšnji glediščni dvorani v petek 26. t. m. popoldne ob 5. uri. G. dr. Baumgarten predaval bo namreč, kakor smo že omenili, o moči živcev o tem, kako se jo izgubi, in o tem, kako se jo lahko zopet pridobi. Dr. Baumgarten je deloval v Würshofenu pet let v Kneippovi družbi. Po Kneippovi smrti pa deluje on tam sam in ima okolo sebe vedno vse polno bolnikov. Vsled tega ima dr. Baumgarten mnogo izkušenj in je njegovo predavanje vrlo zanimivo, posebno zaradi tega, ker upleta vanje razne praktične nasvete, katere si poslušalci prav lahko zapomnijo ter jih ob dani priliki lahko obrnejo v svojo lastno korist.

Pomiloščenil kaznjenci. — Naš cesar je pomiloštil 83 kaznjencev s tem, da so izpuščeni iz kaznilnic, predno so dosedeli vso kazen. Med pomiloščenimi so tudi trije kaznjenci, nahajajoči se v gradiščanski kaznilnici in dva, nahajajoča se v koperski kaznilnici.

Izpred sodišča. — Kakor smo svoječasno poročali, je bil dne 2. novembra lanskega leta nevarno ranjen Jože Zavrtanek iz Solkana, ko je šel zvečer mirno domov mimo nekaterih pretepačih se drugih solkanskih fantov. Bili so zaradi tega zaprti štirje, a pravega krivca niso mogli najti. Nekega dne pa je Franc Bašin sam priznal nekemu svojemu tovarišu, da je bil on tisti, ki je zabodel Zavrtaneka. To je prišlo do znanja sodni oblasti, ki je koj pričela preiskavo proti Bašinu in ga je državno pravdnistvo končno tudi tožilo. Te dni se je vršila dotična obravnava, pri kateri je hotel Bašin tajiti, pa se mu ni posrečilo, ker ga je njegov tovariš, zaslišan kot priča, izdal. — Sodišče ga je spoznalo krivim ter ga obsodilo na jednoletno ječo, poostreno vsak mesec z jednim postom in jednim trdim ležiščem.

Ona katarina Deuđić iz Dobca na Hrvatskem in pa njen ljubimec Afano Jožef iz blažene Italije, o katerih smo svoječasno poročali, da sta vkradla v sporazumu izpred prodajalnice g. Krušiča jedno novo suknjo, bila sta obsojena in sicer prva na 4-mesečno in drugi na 6-mesečno ječo ter po končani kazni na izgon.

Iz ljubosumnosti z nožem ranil. — V nedeljo zvečer okolo 7. ure je srečal v ulici Codelli 24-letni Peter Brajda iz St. Petra neko Amalijo Gorenc, s katero je bil, sodeč po tem, da sta si segla koj v roko, še precej dobro znan. Brez daljšega pomisleka segla je Amalija Brajdi v področje, a napotila sta se proti ulici Tre Re. Amalija je najbrže pozabila, da je dala besedo svojemu ljubimcu, 28-letnemu Jožetu Zaletel iz Kozane, vžigalcu plinovitih svetilk, da se snideta ravno

ob istem času v ravno isti ulici. In res ji pride Zaletel naproti.

Ko ga je Amalija pozdravila, mislil je Zaletel, da se z njim norčuje in prisoli ji brez dolgega pomisleka dve krepki zausnici. Brajda se postavi v bran ter reče Zaletelu z osornim glasom, kako pravico da ima klopčati njegovo spremeljevalko. V tem hipu pa potegne Zaletel iz žepa nož. Brajda videč, da se Zaletel ne šali, se na to obrne in hoče zbežati, ali k nesreči zaleti se pri begu v kamen vogelnik, ki je stal ob strani ulice in pade na tla. V tem priskoči k njemu Zaletel ter ga z nožem dvakrat hudo rani na hrbtu. Brajda imel je še toliko moči, da se je podal na policijo ter ovdil Zaletela. Od tam so ga spremili v bolnišnico. Zaletela so pa prijeli in zaprli.

Napaden na Solkanski cesti je bil v nedeljo zvečer 40-letni France Zani. Prizadejal mu je neki neznanec poglavi dva tako močna udarca, da se je zgrudil Zani na tla in je ostal nekaj časa v nezavesti.

Okrajna posojilnica v Kobaridu, registrovana zadruga z neomejeno zavezo bo imela letni občni zbor dne 10. marca t. l. ob 2. urah popoldne v prostorih gosp. Andreja Mašera (Žgan). Dnevni red po § 37. združnih pravil.

Načelstvo.

Politični obhod in razlastitev prava radl gradnje bohinske železnice. — C. kr. okrajno glavarstvo v Gorici javlja: C. kr. železniško ministerstvo je zavkazalo z odlokom od dne 8. februarja 1904 št. 6844 E. B. D., da se imata glede varijante med km 40/6 do km 41/3 (kat. občina Obloke) vršiti politični obhod in razlastitvena razprava v smislu določeb ministerske naredbe od dne 25. januarja 1879 drž. zak. št. 19. — Vsled tega se v smislu § 14. zakona od dne 18. februarja 1878 drž. zakona št. 30 javno razglašajo, da so dotični, katastralno občino zadevajoči pripomočki razgrnjeni pri županstvu na Grahovem od dne 10. februarja do vstevši 3. marca t. l. in da se imajo podati morebitni prigovori zoper zahtevano razlastitev v rečeni dobi ustmeno ali pismeno na c. kr. glavarstvo v Tolminu.

Veselica „Narodne čitalnice“ v Cerknem, katera se je vršila dne 14. t. m. je dobro izpadla. Na vspeh je bilo mnogo koncertnih točk, izmed katerih so posebno ugajale: Napitnica iz opere „Grof Urh celjski“, „Semiramide“ za violin in klavir, Foersterjeva „Naše gore“, in Volaričeva: „Slovenskim mladencam“. A tudi druge pevske in glasbene točke, so se dobro izvajale.

Igra „Putifarska“ se je izvršila v občno zadovoljnost. Posebno dobro so igrali svoje vloge Lojza, Tkalec in Kislica, a tudi Rebeka in Markovič sta jo dobro pogodila. Ugovarjati pa moramo na splošno to, da je cel vspeh imel lice nekakega koncerta, kajti vse točke posebno pevske in glasbene bile so resne in preveč klasične za naša ušesa. Za pust bi se pač spodobila tudi kak „okrogla“.

Nova podružnica „Slovenskega planinskega društva“. — Tržaški uradni list javlja, da je c. kr. namestništvo vzelo na znanje pravila nove podružnice „Slovenskega planinskega društva“ v Cerknem.

„Družinski Prijatelj“. — Tako se imenuje novi list, ki je začel izhajati te dni v Trstu. Izhajal bo dvakrat na mesec in stal bo za celo leto 3 krone, za pol leta pa 1 K 50 v. Upravištvo in uredništvo nahaja se v Trstu ulica Bellini št. 2., IV. nadstr. — „Družinski Prijatelj“ bo zagovarjal in branil to, kar

je slovenskim družinam najdražje: vero in narodnost.

Italijanska irredenta v Istri. — „Lega Nazionale“, laško društvo za raznarodovanje naše dece, je sklenilo, da še to leto otvori več ljudskih šol po Istri. Tako bo osrečila čisto slovensko vas Krkavce na Koperščini, dalje na Livadah izpred Oprtlja, kjer ni niti enega rodod Italijana, le nekaj naseljencev in uskokov. Tretja „Legina“ šola se ustanovi v vasi Sv. Ivan ob Šterne, občina Višnjun v poreškem okraju, kjer ni Italijanov, le bogataš Polesini, zagrizen lahon, ima na svojem posestvu nekaj Lahov in odpadnikov. Četrto šolo otvori v Raklju pod Barbanom, in otroški vrtec v Sišanu, občina puljska. — Eno leto torej odpre „Lega“ pet svojih šol v čisto slovenskih ali hrvaških krajih!

Strelni poskusi z novimi topovi. — V sredo so poskusili v Steinfeldu in sicer v navzočnosti mnogih delegatov, nekaterih ministrov in mnogih višjih častnikov, streljati z novimi topovi. Novi topovi primerjali so se glede strelnega vspeha s prejšnjimi, namreč onimi, izdelanimi leta 1875 in 1896. Z novim topom ustrelilo se je 8 krat v 47 sekundah, dočim se je ustrelilo z onim iz leta 1875 4 krat v jedni minuti in 10 sekund in z onim iz l. 1896 5 krat v jedni minuti. Vsi pričujoči so se prepričali o izvanredni dobroti novih topov.

Upliv rusko-japonske vojske na borzo. — Odkar je začela na Skrajnem vstoku vojska med Japonci in Rusi, začela je tudi na borzi navadna igra spekulantov, ki spravijo večkrat marsikaterga brez vsakega utemeljenega vzroka in zgolj le z razširjanjem lažljivih poročil, vsled katerih začnejo hkratu padati cene vrednostnih papirjev raznih držav celo na beraško palico. Posebno hud polom je bil baje v soboto na pariški borzi. Takega dneva ne pomnijo na pariški borzi od leta 1870, namreč od leta, ko je nastala vojska med Nemci in Francozi. Razni papirji so padli v soboto kar na jedenkrat za več odstotkov, in mnogo njih je pri tem trpelo velikansko izgubo. Razlika cen vrednostnih papirjev na pariški borzi bila je med 6. februarjem, namreč dnevom, ko je začela vojska, in 20. februarjem tale: Francoska cena padla je v tem času od 97.27 na 93.55, italijanska renta od 102.10 na 96.65, španska renta od 85.60 na 74.50, otomanska banka od 577 na 515, turška renta od 86 na 75.

Na dunajski borzi pa je padla cena vrednostnih papirjev v istem času tako-le: Kreditne akcije so padle od 662.75 na 622.50, akcije državnih železnic od 662.75 na 622.50, alpske akcije od 409.75 na 390 in turške srečke od 126 na 110.75. Francoski list „Figaro“ primerja to krizo na pariški borzi s potresom v Lisabonu, ki je porušil večji del imenovanega mesta.

Izvrsten okus dobi kava, ako ji primešate

Vydrove žitne - - - kave. - - -

Pokusite! Poštna 5 kg pošiljka 4 K 50 h franco.

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

Zahvala.

Globoko ginjeni vsled prisrčnega sočutja ob času bolezni, kakor tudi izvanredne udeležbe pri pogrebu ljubljene in nepozabnega brata oziroma strica, častitega gospoda

Antona Jug-a,

vikarja v Sovodnjah,

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo preč. duhovščini, osobito preč. g. Josipu Pavletič-u, dekanu iz St. Petra, za gniljiv in pokojnika slaveči govor v cerkvi, slavnemu občinskemu starešinstvu in „Gospodarskemu svetu“, cenjenemu g. okr. šolskemu nadzorniku Finžgerju, domačemu učitelstvu, iz Gabrij in z Vrha za udeležitev s šolsko mladino, gg. pevcem za gniljivi žalostinki, darovateljem vencev, sosebno vsem vrlim Sovodnjcem in drugim, ki so blagovolili v tako ogromnem številu spremiti zemske ostanke svojega dušnega pastirja do kraja večneg počitka.

Žalujoči sorodniki.

V Sovodnjah, dne 22. decembra 1904.

Predavanje

zdravnika dr. Baumgarten
iz Wörishofena

bo v petek dne 26. februarja ob 5. pop. v dvorani tuk. gledališča o „Moči žlveev, kako se pride ob nje in kako se jo lahko zopet pridobi“. — Vstopnina: Zaznamovani sedeži po K 1 20, nezaznamovani po 60 v. — Ustopnice se prodajajo v knjigarni Paternolli-jevi na Travniku.

Loterijske številke.

20. februarja.

Trst 51 30 14 24 72
Linc 74 63 32 60 31

Št. 423
Op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil IV. četrtletja t. j. mesecev
oktobra, novembra in decembra 1902.

začne v ponedeljek dne 7. marca 1904.
ter se bo nadaljevala naslednje četrtke
in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavljalnice
in ž njo združene hranilnice.
V Gorici, 6. februarja 1904.

Št. 369.

Natečaj.

V gradiščanskem šol. okraju se
razpisujeta v definitivno nameščenje
mesti učiteljev-voditeljev na jedno-
razrednih ljudskih šolah v Kožbani
in Škrlejem.

S tema službama spojeni pre-
jemki so določeni v zakonu z dne
6. oktobra 1900, dež. zakon št. 26.

Prosilci za katero teh mest naj
vložijo svoje pravilno opremljene proš-
nje do vštetega 31. marca t. l. pri
dotičnih krajnih šolskih svetih.

C. kr. okrajni šolski svet,
v Gradišču, 12. febr. 1904.

Pozor! Pozor! Vsako pilo in stru- galo se jamči.

Kovače, ključavničarje, mi-
zarje, čevljarje itd. se opo-
zarja, da stara pilo in stru-
gala (rašpe) se zopet na novo
nasekajo jako po ceni. Pri-
nesite ali pošljite jih takoj
v novo delavnico pil
in strugal
v Gorici ulica Duomo 3,
Vsakovrstne nove se izgo-
tavljajo.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov
ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi
jedili.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Mnogo denarja!

od 800 K na mesec zamore vsakdo zaslužiti
lahko, pošteno, brez stroškov in posebnega
znanja. Pošlje naj takoj svoj naslov pod
E 1095 na: Annoncen-Abtheilung des
„Merkur“, Mannheim, Meerfeldstrasse
št. 44.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

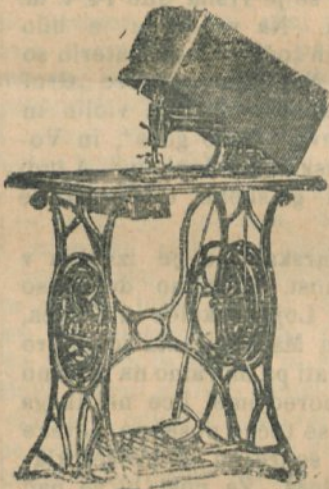
briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošila
tudi uzorce.

Cene zmerne. Roštrežba poštena.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti
Priporoča
se slav.
občinstvu

Cigoj & Nemec

veletržca z vini

v Gorici, Passaggio Ed-
ling št. 5, V. Municipio
št. 1 in 5.

priporočata svojo zalogo iz-
bornih črnih in belih vin
iz najboljših istarskih, vipav-
skih in briskih kletij.

Prodajata od 56 l.
naprej.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Zima je tu

pa tudi potreba je tu, kupiti za
hišno oziroma lastno potrebo raz-
nega žimskega blaga.

Ponovno se tedaj obrača vdano pod-
pisani do cenj. svojih odjemalcev s
prošnjo, da se pri nakupu raznih zim-
skih potrebščin tudi za naprej blago-
volijo obrniti v prvi vrsti na njegovo
trgovino, koja nudi cenj. odjemalcem
vedno priliko za neprekosljivo ceno in
dober nakup vedno svežih in solidnih
raznovrstnih pletenin iz bombaža in
volne, kakor:

nogavice, rokavice, jopice, srajce, hlače, zimske šerpe,
rute, čepice, volno itd.

Dalje priporoča še zadnje novosti kakor:
raznovrstne kožukovine, zimske čevlje za dame, ruske
galoše, dežnike, moderce, bluze, spodnja krila, pasove,
predpasnike; jako velika zaloga belega perila za gos-
pode, krasnih ovratnic, lovskih nogavic itd.; zadnje
novosti mičnih okraskov za obleke, razne svile, žamet,
pliš, fodre itd.; vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7.

Trskino (štokfiševo) jetrno
olje.

Lekarna
CRISTOFOLETTI,
v Gorici, na Travniku.

Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni
telesni slabosti.

Izvirna steklenica tega olja naravno-rumene barve po K 1 40, bele barve po K 2.

Trskino železnato jetrno olje.

Raba tega olja je posebnost pri-
ročljiva otrokom in dečkom, ki so ner-
vozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim
jodecem.

S tem oljem se zdravejo v kratkem
času in z gotovostjo vse kostne bolezni,
žlezni otoki, golše, malokrvnost in
splošna slabost.

Cena ene steklenice 1 K 40 v.

Opomba. Olje, katerega naroča m direktno iz Norvegijske, preišče se vedno v mojem
kemičnem laboratoriju predno se na polnijo steklenice, zato zamorem jamčiti svojim
častitim odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofoletti-jeva pijača iz kine in železa,

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim jetrnim oljem in izborno
sredstvo za malokrvne.

Ena steklenica stane 1 K 60 v.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo štev. 5 in podružnica v hiši „Monta“.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement,
stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stra-
nišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih
tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja
dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga

stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica sa vinograde po jako znižanih cenah!

Pozor!

Eno kronske nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Sprejema

hranilne vloge

katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obrestipripi-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po
6% in na vknjižbo po 5 1/2%.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravi-
linski po 2 K. Otvorja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.